

სს „ხრამჭესი I“

ფინანსური ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

სს „ხრამჭესი I“

ფინანსური ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	4
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	5
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება.....	6
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება.....	7
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები.....	8-31

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „ხრამქეს I“-ის აქციონერებს და სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩვენს აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებელი ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IESBA) „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის“ (საერთაშორისო დამოუკიდებლობის სტანდარტების ჩათვლით) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აბზაცი

გვინდა ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების მე-17 შენიშვნაზე, რომელიც აღწერს დაკავშირებულ მხარეებთან კომპანიის გარიგებების მნიშვნელოვან კონცენტრაციას. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

კომპანიის 2021 წლის მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია მოიცავს კომპანიის 2021 წლის მმართველობით ანგარიშგებაში ასახულ ინფორმაციას, გარდა ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. კომპანიის 2021 წლის მმართველობითი ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

**Building a better
working world**

ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ ეხება ხელმძღვანელობის ანგარიშს და ამიტომ მასთან დაკავშირებით არ გამოვთქვამთ რამე ფორმით რწმუნებას ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის დასკვნაში.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ ზემოაღნიშნული სხვა ინფორმაცია, როდესაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობისა და სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფას-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან თავისუფალი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, შესწევს თუ არა კომპანიას უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ისინი ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით, აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.

**Building a better
working world**

- ▶ შვეიცარული აუდიტის შესაბამის შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკების, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან მიმართებაში, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება საბაზისო ოპერაციებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფილ იქნას სამართლიან წარდგენას.

სამეთვალყურეო საბჭოს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებთ, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

ანა კვარაცხელი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2022 წლის 31 იანვარი

სს „ხრამჭესი I“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ათას ლარში

	შენიშვნა	2021	2020
შემოსავალი ელექტროენერჯის რეალიზაციიდან	6	22,487	15,530
ცვეთა	9	(2,338)	(4,358)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი დაზღვევა		(1,938)	(1,658)
რემონტი და ტექნიკური მომსახურება		(739)	(708)
ქონების გადასახადი		(596)	(640)
პროფესიული მომსახურება		(419)	(421)
ტრანსპორტირების ხარჯი		(334)	(314)
ზარალი ძირითადი საშუალებების გადაფასების შედეგად	9	(161)	(140)
სხვა საოპერაციო ხარჯები		-	(3,357)
საოპერაციო შემოსავალი		(706)	(520)
		15,256	3,414
ფინანსური ხარჯები	7	(4)	(798)
ფინანსური შემოსავალი	7	1,324	1,367
მოგება დაზღვევამდე		16,576	3,983
მოგების გადასახადის ხარჯი	8	(2,647)	(1,588)
წლის წმინდა მოგება		13,929	2,395
სხვა სრული შემოსავალი			
მუხლები, რომელთა შემდეგ პერიოდებზე მოგებაში და ზარალში რეკლასიფიცირებაც არ ხდება			
ძირითადი საშუალებების გადაფასება	9	-	(6,437)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი/(ზარალი)		13,929	(4,042)

ეს ფინანსური ანგარიშგება კომპანიის ხელძღვანელობის მიერ დამტკიცდა და მისი სახელით ხელი მოეწერა 2022 წლის 31 იანვარს:

 დევი კანდელაკვი
 გენერალური დირექტორი

 ეკატერინა მჭედლიძე
 ფინანსური დირექტორი

8-31 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ხრამჭესი I“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ათას ლარში

	შენიშვნა	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	9	44,065	43,402
გამოყენების უფლებით გადმოცემული აქტივები		19	38
არამატერიალური აქტივები		35	49
გრძელვადიან აქტივებში გადახდილი ავანსები		1,565	-
სასესხო მოთხოვნა	11	6,332	4,676
სულ გრძელვადიანი აქტივები		52,016	48,165
მიმდინარე აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები		627	408
საგადასახადო აქტივები, წმინდა		-	750
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	10	2,980	7,504
სასესხო მოთხოვნა	11	2,681	-
გადახდილი ავანსები		244	247
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12	6,072	1,221
სულ მიმდინარე აქტივები		12,604	10,130
სულ აქტივები		64,620	58,295
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	13	3,447	3,447
გადაფასების რეზერვი		10,865	11,776
გაუნაწილებელი მოგება		37,219	37,379
სულ კაპიტალი		51,531	52,602
მიმდინარე ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	14	5,578	5,647
წმინდა საგადასახადო დავალიანება		687	-
გადასახდელი დივიდენდი	13	6,800	-
საიჯარო ვალდებულებების მოკლევადიანი წილი		24	22
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		13,089	5,669
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
გრძელვადიანი საიჯარო ვალდებულებები		-	24
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		-	24
სულ ვალდებულებები		13,089	5,693
სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები		64,620	58,295

8-31 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ხრამჭესი I“

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ათას ლარში

	სააქციო კაპიტალი	ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	3,447	19,734	42,463	65,644
წლის წმინდა მოგება	-	-	2,395	2,395
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	(6,437)	-	(6,437)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	3,447	13,297	44,858	61,602
გადაფასების რეზერვის ცვეთა	-	(1,521)	1,521	-
დივიდენდები (მე-13 შენიშვნა)	-	-	(9,000)	(9,000)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	3,447	11,776	37,379	52,602
წლის წმინდა მოგება	-	-	13,929	13,929
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	3,447	11,776	51,308	66,531
გადაფასების რეზერვის ცვეთა	-	(911)	911	-
დივიდენდები (მე-13 შენიშვნა)	-	-	(15,000)	(15,000)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	3,447	10,865	37,219	51,531

8-31 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ხრამკესი I“

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ათას ლარში

	შენიშვნა	2021	2020
საოპერაციო საქმიანობა			
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		16,576	3,983
<i>არაფულადი კორექტირებები დასაბეგრი მოგების წმინდა ფულად ნაკადებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით</i>			
ცვეთა	9	2,338	4,358
ამორტიზაცია		14	13
ზარალი/(შემოსულობა) ძირითადი საშუალების რეალიზაციიდან		-	(8)
ძირითადი საშუალებების უფასოდ მიწოდებით მიღებული ზარალი		-	14
ზარალი ძირითადი საშუალებების გადაფასების შედეგად		-	3,357
საინვესტიციო და ფინანსურ საქმიანობაში საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა ზარალი		292	106
ფინანსური ხარჯები		4	7
ფინანსური შემოსავალი	7	(1,305)	(1,367)
		17,919	10,463
<i>საბრუნავ კაპიტალში შესული ცვლილებები</i>			
ცვლილება სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში		(219)	21
ცვლილება სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებაში		(1,807)	(4,920)
ცვლილება გადახდილ ავანსებში		3	(35)
ცვლილება საგადასახადო აქტივებში/ვალდებულებებში, წმინდა		237	(627)
ცვლილება სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებაში		(69)	676
		16,064	5,578
გადახდილი მოგების გადასახადი		(1,447)	(1,088)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		14,616	4,490
საინვესტიციო საქმიანობა			
ძირითად საშუალებებში გადახდილი თანხები		(4,546)	(6,203)
შემოსავალი სასესხო მოთხოვნებიდან		2,525	6,049
მიღებული პროცენტი		774	1,367
(საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული)/საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(1,247)	1,213
ფინანსური საქმიანობა			
გადახდილი დივიდენდები	13	(8,200)	(9,000)
საიჯარო ვალდებულების დაფარვა		(27)	(30)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(8,227)	(9,030)
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)		5,143	(3,327)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები			
პერიოდის დასაწყისში	12	1,221	4,654
წმინდა საკურსო სხვაობა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(292)	(106)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს	12	6,072	1,221

მნიშვნელოვანი არაფულადი ოპერაციები:

2021 წელს საბრუნავი კაპიტალის კორექტირება, რომლისთვისაც საჭირო არ გამხდარა ფულადი სახსრების ან მათი ეკვივალენტების გამოყენება იყო:

- ▶ 2021 წლის განმავლობაში, სავაჭრო დებიტორული დავალიანება 6,331 ლარის ოდენობით გადატანილია სასესხო მოთხოვნებში (2020 წ.: ნული ლარი) (მე-11 შენიშვნა).

8-31 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ხრამჭესი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ათას ლარში

1. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

სს „ხრამჭესი I“ (შემდგომში „კომპანია“) არის საქართველოში დაფუძნებული სააქციო საზოგადოება. კომპანიის ოფიციალური მისამართია ხრამჭესი, წალკის რაიონი.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ელექტროენერჯის წარმოება. მისი ძირითადი საოპერაციო აქტივია საქართველოში, წალკის რაიონში მდებარე ჰიდროელექტროსადგური („ხრამჭესი I“). წარმოებული ელექტროენერჯია საქართველოში იყიდება. კომპანიის მთავარი კლიენტები არიან საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები - სს „თელასი“ და შპს „თბილისის ელექტრომიწოდებელი კომპანია“.

კომპანიას „ხრამჭესი I“-სთვის მიღებული აქვს ელექტროენერჯის წარმოების ლიცენზია, რომელსაც ვადა 2024 წლის 24 დეკემბერს ეწურება.

2021 წლისა და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის აქციების 100%-ის მფლობელი იყო „გარდაბანი ჰოლდინგი ბივი“ (შემდგომში „მშობელი კომპანია“). მშობელი კომპანიის კონტროლს ახორციელებს ღია სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო უეს“ (საბოლოო მშობელი კომპანია). ღია სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაოს“ კონტროლს ახორციელებს რუსეთის ფედერაცია.

როგორც მე-18 შენიშვნაში აღინიშნა, კომპანია საოპერაციო საქმიანობის ძირითად ნაწილს საბოლოო მშობელი კომპანიის საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებთან აწარმოებს.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ჯერ არ დამტკიცებულა აქციონერის მიერ. აქციონერთა კრება, ჩვეულებრივ, ტარდება საანგარიშგებო პერიოდის მომდევნო წლის პირველ ნახევარში. აქციონერს უფლება აქვს იურიდიული უფლება შეცვალოს ფინანსური ანგარიშგება გამოშვების შემდეგ.

2. მომზადების საფუძველი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია საერთაშორისო ბუღალტრული სტანდარტების საბჭოს (IASB) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, გარდა იმ ძირითადი საშუალებებისა, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით გადაფასების მეთოდის საფუძველზე.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა თანხა წარმოდგენილია ათას ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. ახლად გამოშვებულ სტანდარტებს არ მოუხდენია მნიშვნელოვანი გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(ა) უცხოური ვალუტა

კომპანიის სამუშაო ვალუტა ლარი, რადგანაც ეს არის იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, რომელშიც კომპანია ეწევა საქმიანობას. უცხოურ ვალუტაში შესრულებული ოპერაციების თავდაპირველ აღრიცხვას კომპანია აწარმოებს ოპერაციის თარიღისთვის დადგენილი სამუშაო ვალუტის კურსის შესაბამისად. უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაყვანილია საანგარიშგებო თარიღისთვის სამუშაო ვალუტის სპოტ გაცვლითი კურსის შესაბამისად. კონვერტაციით წარმოშობილი ყველა სხვაობა შეტანილია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. არაფულადი მუხლების კონვერტაცია, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით.

(ბ) აქტივებისა და ვალდებულებების მიმდინარე და გრძელვადიანად კლასიფიკაცია

კომპანია აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მოკლევადიანად/გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მიმდინარეა, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ ვალდებულების დაფარვის მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება არ არსებობს.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას კომპანია გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის - ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

(ი) ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირება ხდება როგორც შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ხელმძღვანელობა განსაზღვრავს მისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას თავდაპირველი აღიარებისას და განმეორებით აფასებს მას.

ფინანსური აქტივების ისეთი ყიდვა-გაყიდვა, როდესაც საჭიროა აქტივების ჩაბარება ნორმატიული აქტებით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (გარიგების სტანდარტული პროცედურა) გათვალისწინებულ ვადაში აღირიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანია იღებს აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულებას.

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ ფინანსური აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით
- ▶ სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე;
- ▶ მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები.

ფინანსური აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით

კომპანია ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს, თუ დაკმაყოფილებულია ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით; და
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდეგ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და ექვემდებარება გაუფასურებას. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგება-ზარალში მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება.

სს „ხრამჭკისი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

კომპანიამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი უნდა აღრიცხოს თავის ყველა სავალო ფინანსურ აქტივზე ამორტიზებული ღირებულებით. კომპანია იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, კომპანია, ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. კომპანიამ შეადგინა ანარიცხების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულ გამოცდილებას და დაკორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

კომპანია ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდები ვადაგადაცილებულია 90 დღით. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, კომპანიამ შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ სავარაუდოდ კომპანია სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, კომპანიის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება.

ყველა ის ფინანსური აქტივი, რომელსაც კომპანია ფლობს 2021 წლისა და 2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით და მოიცავს სავაჭრო დებიტორულ დაავალიანებას, სასესხო მოთხოვნებს და ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშიდან ამოღება) ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა, ან
- ▶ კომპანიამ დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადანდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) კომპანიამ გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ კომპანიამ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. როდესაც კომპანიას არც გადაუცია და არც შეუნარჩუნებია აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და არც აქტივზე კონტროლი აქვს გადაცემული, კომპანია აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას იმდენად, რამდენადაც კომპანია მასში იქნება ჩართული. ასეთ შემთხვევაში კომპანია მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადმოცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება კომპანიის მიერ შენარჩუნებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

სს „ხრამჭესი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგება-ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები და ნასესხები სახსრები, კრედიტორული დავალიანებები ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განისაზღვრება ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, ნასესხები სახსრების და კრედიტორული დავალიანებების შემთხვევაში, აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

კომპანიის ყველა ფინანსური ვალდებულება 2021 წლისა და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარდგენილია სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებებს და გადასახდელ დივიდენდებში.

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ სესხების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობის და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულება გამოანგარიშებულია ნებისმიერი დისკონტის ან შესყიდვის პრემიის, აგრეთვე საზღაურების თუ ხარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ამორტიზაცია აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფინანსური ხარჯების სახით.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება. როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ჩაანაცვლებს მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ჩაანაცვლება ან ცვლილება აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება. შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის სხვაობის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში.

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის სურვილი.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

(iv) სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

კომპანია ინსტრუმენტებს და არაფინანსურ აქტივებს, მაგალითად ძირითად საშუალებებს, აფასებს სამართლიანი ღირებულებით საბალანსო უწყისის თითოეული თარიღისთვის.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად, ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება ეყრდნობა იმ ვარაუდს, რომ ადგილი აქვს აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგებას:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულების ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი კომპანიისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან მისი მიყიდვით ბაზრის სხვა მონაწილისათვის, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

კომპანია ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებენ საბაზრო - და მინიმალურად - არასაბაზრო მონაცემებს.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ან ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ყველა აქტივი და ვალდებულება ნაწილდება ქვემოთ წარმოდგენილი სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რაც ეყრდნობა იმ ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალ მონაცემს, რომელიც მნიშვნელოვანია მთლიანად სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების იერარქიის ერთი დონიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კომპანია განსაზღვრავს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

სს „ხრამჭესი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების შესახებ განმარტებითი შენიშვნების მიზნებისთვის, კომპანიამ აქტივების და ვალდებულებების კლასი განსაზღვრა აქტივის ან ვალდებულების ხასიათის, თვისებებისა და რისკების ან, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონის მიხედვით.

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ანალიზი და დამატებითი დეტალები მათი შეფასების მეთოდების შესახებ მოცემულია მე-15 შენიშვნაში.

(დ) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გადაფასების თარიღის შემდეგ აღიარებული გაუფასურების ზარალი. შეფასება ხდება საკმარისი სიზშირით, რომ გადაფასებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებისგან.

თვითღირებულება მოიცავს აქტივის შექმნასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. კომპანიის მიერ აშენებული აქტივების თვითღირებულება მოიცავს მასალისა და შრომის პირდაპირ დანახარჯებს და ყველა სხვა ხარჯს, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოყენებისთვის შესაბამის მდგომარეობაში მოსაყვანად, დემონტაჟის და მოხსნის ხარჯებს, ასევე იმ ტერიტორიის რეაბილიტაციის ხარჯებს, რომლებზეც ეს აქტივები მდებარეობს და შესაბამის აქტივებთან დაკავშირებული სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს. შესყიდული პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აუცილებელია შესაბამისი აღჭურვილობის ფუნქციონირებისთვის, კაპიტალიზდება, როგორც ამ აღჭურვილობის განუყოფელი ნაწილი.

თუ ძირითადი საშუალებების ერთეულებს სხვადასხვა სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვთ, ისინი აღირიცხება ძირითადი საშუალებების ცალკე ერთეულებად (ძირითად კომპონენტებად).

გადაფასების ყოველგვარი ნამეტის აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში და ერიცხება კაპიტალს ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის ნაწილში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი შეაბრუნებს ამავე აქტივის გადაფასების შედეგად შემცირებულ ღირებულებას, რომელიც მანამდე ხარჯად იყო აღიარებული. ასეთ შემთხვევაში ღირებულების გაზრდის აღიარება ხდება გადაფასების შედეგად მიღებული შემოსულობის სახით. გადაფასების დეფიციტის აღიარება ხდება ხარჯის სახით გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი გაქვითავს ამავე აქტივზე არსებულ ნამეტს, რაც აღიარებულია ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვში.

აქტივების გადაფასების რეზერვიდან წლიური გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაზე ხდება აქტივის გადაფასებული საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივის თავდაპირველი ღირებულების ცვეთას შორის სხვაობით. გარდა ამისა, გადაფასების თარიღისთვის დაგროვილი ცვეთა ჩამოიწერება აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან და წმინდა ღირებულების გადაანგარიშება ხდება აქტივის გადაფასებული ღირებულების მისაღებად. გაყიდვისას კონკრეტულ აქტივთან დაკავშირებული მთლიანი გადაფასების რეზერვი გადაიტანება გაუნაწილებელ მოგებაზე. ცვეთა გამოითვლება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით აქტივების სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(დ) ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან მოგება (რომელიც გამოითვლება, როგორც გასხვისებიდან მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა) შედის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, როდესაც ხდება აქტივის აღიარების შეწყვეტა.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალების ნაწილის შეცვლის ხარჯის აღიარება ხდება ამ ძირითადი საშუალების საბალანსო ღირებულებაში თუ მოსალოდნელია, რომ კომპანია მიიღებს ამ ნაწილის თანმდევ სამომავლო ეკონომიკურ სარგებელს და თუ მისი ხარჯის სარწმუნოდ შეფასება შეიძლება. შეცვლილი ნაწილის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ტექნიკური მომსახურების ყოველდღიური ხარჯის აღიარება ხდება მისი დადგომისთანავე სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

(iii) ცვეთა

ცვეთის აღიარება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ხდება ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რადგანაც ეს ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას. ცალკეული აქტივის მნიშვნელოვანი კომპონენტები ფასდება და თუ ამ კომპონენტს აქტივის დანარჩენი ნაწილისგან განსხვავებული სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვს, მისი ცვეთა განსხვავებულად ხორციელდება. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

ცვეთის დარიცხვის მეთოდები, სასარგებლო გამოყენების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაისინჯება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად კორექტირდება.

მიმდინარე და შესადარისი პერიოდებისთვის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადებია:

შენობა-ნაგებობები	54 წლამდე
მანქანა-მოწყობილობები	2-30 წელი
სატრანსპორტო საშუალებები	2-11 წელი
სხვა	2-9 წელი

(ე) სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. სასაქონლო-მატერიალური მარაგის თვითღირებულება ეყრდნობა საშუალო შეწონილი ღირებულების პრინციპს და მოიცავს მარაგების შეძენის ხარჯებს, ასევე წარმოების ხარჯს, წარმოების თვითღირებულებას და სხვა ხარჯებს, რომელთა გაწევაც გახდა საჭირო მარაგების არსებულ მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მისაყვანად.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება გამოითვლება, როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში სავარაუდო გასაყიდ ფასს გამოკლებული დასრულების და რეალიზაციის სავარაუდო ხარჯი.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ვ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის კომპანია აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც აქტივის წლიური შემოწმება საჭირო მისი გაუფასურების დასადგენად, კომპანია აფასებს აქტივის აღდგენით ღირებულებას. აქტივის აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის აღდგენითი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოღინება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებული ფულადი სახსრებისგან. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე.

გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. აქტივის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, გამოიყენება შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი. ეს გამოთვლები დასაბუთდება შეფასების კოეფიციენტებით, აქციათა კოტირებული ფასებით საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული კომპანიების შემთხვევაში და სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მაჩვენებლებით.

კომპანია გაუფასურებას გამოითვლის დეტალური ბიუჯეტისა და პროგნოზირებული გაანგარიშების საფუძველზე, რომლებიც ინდივიდუალურად მზადდება კომპანიის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულისთვის, რომლისთვისაც გამოყოფილია ესა თუ ის აქტივი. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ხუთწლიან პერიოდს მოიცავს. უფრო ხანგრძლივი პერიოდისთვის გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

უწყვეტი ოპერაციების გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი, სასაქონლო-მატერიალური მარაგების გაუფასურების ჩათვლით, აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგების ხარჯების კატეგორიებში გაუფასურებული აქტივის ფუნქციის შესაბამისად, გარდა მანამდე გადაფასებული ქონებისა, რომლის გადაფასების რეზერვიც აისახა სხვა სრულ შემოსავალში. ასეთი ქონების შემთხვევაში, გაუფასურების აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში ნებისმიერი წინა გადაფასების თანხამდე.

ისეთი აქტივების შემთხვევაში, რომლებშიც გუდვილი არ შედის, ანგარიშგების ყოველი თარიღით ფასდება, არსებობს თუ არა იმის ნიშანი, რომ მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღმოფხვრილი ან შემცირებულია. თუ ამის ნიშნები მართლაც არსებობს, კომპანია აფასებს აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენით ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინ არის შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. ამობრუნების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის ანაზღაურებად ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. ამობრუნების აღიარება ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც აქტივი აღრიცხულია გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც ამობრუნება აღიარდება, როგორც გადაფასებული ღირებულების ზრდა.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

კომპანია ელექტროენერჯის წარმოების სფეროში საქმიანობს. წარმოებული ელექტროენერჯია იყიდება საბოლოო მშობელი კომპანიის საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფ ელექტროენერჯის გამანაწილებელ კომპანიაზე და პირდაპირ მესამე პირზე. ელექტროენერჯია იყიდება ცალკეული ხელშეკრულების ფარგლებში და ელექტროენერჯის რეალიზაცია ერთადერთ შესასრულებელი ვალდებულებას წარმოადგენს. შესასრულებელი ვალდებულება დაკმაყოფილებულია და შემოსავლის აღიარება ისეთ დროს მოხდება, როდესაც აქტივზე კონტროლი გადაეცემა მომხმარებელს, რაც აქტივის ჩაბარების მომენტში ხდება.

შემოსავლების ასახვა ხორციელდება იმ შემთხვევაში, როდესაც კომპანიაში ეკონომიკური სარგებლის შემოდინების ალბათობა მაღალია. ამასთან, შესაძლებელია შემოსავლების სარწმუნოდ შეფასება მიუხედავად იმისა, თუ როდის განხორციელდება გადახდა. შემოსავლების შეფასება ხდება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულებით, გადახდის ხელშეკრულებით განსაზღვრული ვადების გათვალისწინებით და გადასახადებისა და მოსაკრებლების გამოკლებით. კომპანია იყენებს პრაქტიკულ მიდგომას მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტის არსებობასთან დაკავშირებით, რომელიც გულისხმობს, რომ ანაზღაურების დაპირებული თანხა არ კორექტირდება მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტის ეფექტის შესაბამისად, თუ პერიოდი დაპირებული საქონლის გადაცემიდან ღირებულების გადახდამდე ერთი წელი ან ნაკლები იქნება.

ელექტროენერჯის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი გამოითვლება ყოველთვიურად მომხმარებლებისთვის მიყიდული ელექტროენერჯის ოდენობის საფუძველზე, რომელიც განისაზღვრება საქართველოს მაღალი ძაბვის ელექტროქსელის ოპერატორის - საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის მიერ გაცემული ელექტროენერჯის მიღება-ჩაბარების აქტივა და მომხმარებლებთან შეთანხმებით.

ელექტროენერჯის ტარიფებს საქართველოში არეგულირებს საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია (სემეკი). სემეკის 2017 წლის 31 ოქტომბრის ბრძანებით, 2017 წლის 1 ნოემბრიდან 1 მვ/სთ-ის ტარიფი განისაზღვრა 0.09781 ლარით. სემეკის 2019 წლის 28 ნოემბრის ბრძანებით, 2019 წლის 1 დეკემბრიდან 1 მვ/სთ-ის ტარიფი გაიზარდა 0.10837 ლარამდე.

(თ) გადასახადები

(i) მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში (მე-8 შენიშვნა). მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით იმ აქციონერებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, რომელიც დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდიდან წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ვალდებულების და ხარჯის სახით, იმ პერიოდში, როდესაც ხდება დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად გადახდის ფაქტიური თარიღისა ან იმ პერიოდისა, როდესაც დივიდენდები გადაიხდება. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშვებათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. კომპანიის აქციონერებზე დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადის დავალიანება კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

სს „ხრამჭესი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(თ) გადასახადები (გაგრძელება)

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული ოპერაციების დაბეგვრას, რომლებიც შეიძლება ჩაითვალოს მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგვრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და აღირიცხება, როგორც სხვა გადასახადები სხვა საოპერაციო ხარჯებში მოგებაში ან ზარალში.

(ii) დამატებული ღირებულების გადასახადი

შემოსავლების, ხარჯებისა და აქტივების აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხის გამოკლებით, გარდა იმ შემთხვევებისა:

- ▶ როდესაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი არ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოსგან დაბრუნებას, ასეთ შემთხვევაში, დამატებული ღირებულების გადასახადის აღიარება ხდება აქტივის შესყიდვის ღირებულების ნაწილად ან ხარჯების მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე.
- ▶ დებიტორული და კრედიტორული დავალიანებისა, რომელიც მოიცავს დამატებული ღირებულების გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოებისთვის გადასახდელი ან მათგან დასაბრუნებელი დამატებული ღირებულების გადასახადის წმინდა ოდენობა ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის დღე აქტივის (ანაზღაურებადი დღე) ან ვალდებულების ნაწილში.

(ი) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრები და მოკლევადიანი დეპოზიტები მოიცავს ფულად სახსრებს ბანკში და სალაროში და მოკლევადიან დეპოზიტებს, რომელთა ვადაც სამი თვე ან უფრო ნაკლებია.

(კ) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან კონსტრუქციული) ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ასევე შესაძლებელია ვალდებულებების მოცულობის მეტ-ნაკლები სიზუსტით შეფასება. თუ კომპანია მოვლის ანარიცხების მთლიანად ან ნაწილობრივ ანაზღაურებას, მაგალითად სადაზღვევო ხელშეკრულების საფუძველზე, ანაზღაურების აღიარება ხდება ცალკე აქტივის სახით, მაგრამ მხოლოდ მაშინ, როდესაც ანაზღაურება გადაწყვეტილია. ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯები წარმოდგენილია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ნებისმიერი ანაზღაურების გამოკლებით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ლ) იჯარა

ხელშეკრულების გაფორმებისას კომპანია აფასებს ხელშეკრულება წარმოადგენს ან მოიცავს თუ არა იჯარას. ეს იმას ნიშნავს, გადასცემს თუ არა ხელშეკრულება იდენტიფიცირებული აქტივების სარგებლობის კონტროლის უფლებას დროის კონკრეტულ მომენტში, ანაზღაურების სანაცვლოდ.

კომპანია, როგორც მოიჯარე

კომპანია აღიარებს გამოყენების უფლებით გადაცემულ აქტივს და საიჯარო ვალდებულებას იჯარის დაწყების თარიღში. გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივი თავდაპირველად თვითღირებულებით ფასდება, რაც მოიცავს იჯარის ამოქმედების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საიჯარო გადახდებით დაკორექტირებული საიჯარო ვალდებულების საწყის ოდენობას. ამას ემატება თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები და საბაზისო აქტივის დემონტაჟსა და ობიექტიდან გატანასთან, ან საბაზისო აქტივის ან ადგილმდებარეობის ობიექტის აღდგენასთან დაკავშირებული სავარაუდო დანახარჯები და აკლდება ნებისმიერი მიღებული საიჯარო შეღავათი.

გამოყენების უფლებით გადაცემულ აქტივს შემდგომში ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის დაწყების თარიღიდან სასარგებლო გამოყენების ვადის დასრულებამდე ან საიჯარო ვადის ბოლო თარიღამდე, რომელიც უფრო ადრე დადგება. გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივის სასარგებლო გამოყენების ვადა განისაზღვრება ძირითადი საშუალებების ანალოგიურ საფუძველზე. ამასთან, გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივი პერიოდულად მცირდება გაუფასურების ზარალით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) და იცვლება საიჯარო ვალდებულების კონკრეტული გადაფასების შესაბამისად.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება იჯარის დაწყების თარიღში გადაუხდელი საიჯარო გადასახდელების დღევანდელი ღირებულებით, რომელიც დისკონტირდება საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით, ან, იმ შემთხვევაში, თუ ამგვარი განაკვეთის ობიექტურად შეფასება შეუძლებელია, კომპანიის ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთით.

(მ) ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

შემდეგი ცვლილებები და ინტერპრეტაციები პირველად იქნა გამოყენებული 2021 წელს, თუმცა მათ არ ჰქონიათ გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- ▶ საპროცენტო განაკვეთის ბენჩმარკების ფუნდამენტური რეფორმა - ფასს (IFRS) 9, ბასს (IAS) 39, ფასს (IFRS) 7, ფასს (IFRS) 4 და ფასს (IFRS) 16-ის ცვლილებები

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის ჯერ ძალაში არ შესულა, ჩამოთვლილია ქვემოთ. კომპანია ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღებას შეძლებისდაგვარად აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე. კომპანიას ვადაზე ადრე არ მიუღია ისეთი სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომელიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. შეფასებები და დაშვებები

ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისაგან მოითხოვს მოსაზრებების, შეფასებებისა და დაშვების გაკეთებას, რაც გავლენას ახდენს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს წარმოდგენილ შემოსავლების, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების თანხებზე. თუმცა ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

(ა) მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის მიერ გამოთქმული მოსაზრებები, რომლებიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე:

(i) ძირითადი საშუალებების სამართლიანი შეფასების სიხშირე

კომპანიამ თავისი ძირითადი საშუალებების აღრიცხვისთვის გადაფასების პოლიტიკა აირჩია. ბასს (IAS) 16 (ძირითადი საშუალებები) ანგარიშვალდებული საწარმოსგან მოითხოვს გადაფასების სათანადო სიხშირით განხორციელებას, იმის უზრუნველსაყოფად, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ იყოს განსხვავებული, რაც განისაზღვრება სამართლიანი ღირებულების გამოყენებით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

ძირითადი საშუალებების ბოლო გადაფასება მოხდა 2020 წლის 30 სექტემბერს და ასახულია ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებაში 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კომპანიის განსჯის თანახმად, ძირითადი საშუალებების გადაფასების აუცილებლობა 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არ დგას, რადგან ბოლო გადაფასების თარიღიდან ადგილი არ ჰქონია ისეთ მოვლენებს ან გარემოებებს, რომლებიც მიანიშნებდა არსებით განსხვავებაზე კომპანიის ძირითადი საშუალებების სამართლიან და საბალანსო ღირებულებებს შორის 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

(ბ) შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი კორექტირების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. კომპანიამ თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძვლად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს.

თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რაც არ ექვემდებარება კომპანიის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

(i) მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი

კომპანიამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი უნდა აღრიცხოს თავის ყველა სავალო ფინანსურ აქტივზე ამორტიზებული ღირებულებით. სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისას კომპანია გამარტივებულ მიდგომას, ხოლო გაცემულ სესხებზე - ზოგად მიდგომას იყენებს.

სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებებთან მიმართებით, ხელმძღვანელობამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დაიანგარიშა ამ ფინანსური ინსტრუმენტების ვადის გათვალისწინებით. კომპანიამ გამოიყენა კომპანიის საკრედიტო ზარალის გამოცდილების გათვალისწინებით მომზადებული ანარიცხის მოდელი, რომელიც დებიტორების მომავალზე ორიენტირებულ ფაქტორებს და ეკონომიკურ გარემოს მოერგო.

სს „ხრამჭესი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. შეფასებები და დაშვებების გამოყენება (გაგრძელება)

(ბ) შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემულ სესხებთან დაკავშირებით, ხელმძღვანელობამ განსაზღვრა, რომ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას ადგილი არ ჰქონია და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 12 თვეში მოსალოდნელი დეფოლტის საფუძველზე განსაზღვრა. ასევე განისაზღვრა, ჰქონდა თუ არა ადგილი საკრედიტო რისკის, დეფოლტის ალბათობის და დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების მნიშვნელოვან ზრდას სასესხო მოთხოვნების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალთან დაკავშირებით 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

კომპანიამ შეაფასა, რომ მის ფინანსურ აქტივებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არაარსებითი იყო და აღიარა ნულოვანი ანარიცხი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე (მე-10 და მე-11 შენიშვნა).

5. სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. კომპანია არ მოელოა მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე არსებით გავლენას ამ სტანდარტებისა და ცვლილებების გამოყენებით:

ფასს (IFRS) 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ (ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან)

ფასს (IFRS) 16-ის ცვლილება „კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო დათმობა“

ცვლილებები ბასს (IAS) 1-ში: „ვალდებულებების მოკლე ან გრძელვადიანად კლასიფიცირება“ (ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან)

ცვლილებები ფასს (IFRS) 3-ში: კონცეპტუალური მიდგომა (ძალაშია 2022 წლის 1 იანვრიდან)

ცვლილებები ბასს (IAS) 16-ში: „ძირითადი საშუალებები: ამონაგები დანიშნულებისამებრ გამოყენებამდე“ (ძალაშია 2022 წლის 1 იანვრიდან)

ცვლილებები ბასს (IAS) 37-ში: „დამამძიმებელი ხელშეკრულებები - ხელშეკრულების შესრულების ხარჯი“ (ძალაშია 2022 წლის 1 იანვრიდან)

ცვლილებები ფასს (IFRS) 1-ში: „შვილობილი კომპანია, რომელიც პირველად იყენებს ფასს“ (ძალაშია 2022 წლის 1 იანვრიდან)

ფასს-ის გაუმჯობესება (2018-2020 წ.წ. ციკლი): ფასს (IFRS) 9, ბასს (IAS) 8, ბასს (IAS) 1 და ბასს (IAS) 41-ის ცვლილებები (ძალაშია 2022 წლის 1 იანვრიდან).

სს „ხრამჭესი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

6. ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან ამონაგების მთლიანი ოდენობა უკავშირდება შემოსავლებს ელექტროენერჯის რეალიზაციიდან. შემოსავალი საქართველოში წარმოიშვება. შემოსავლის დანაწევრების სტრუქტურა მომხმარებლების მიხედვით არის შემდეგი:

	2021	2020
შემოსავალი საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებთან გაყიდვებიდან (მე-18 შენიშვნა)	17,316	8,851
მესამე პირებზე გაყიდვით მიღებული შემოსავალი	3,817	6,679
შემოსავალი ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორთან (ესკო) გაყიდვებიდან	1,354	-
სულ ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	22,487	15,530

2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სახელშეკრულებო ვალდებულებები არ არსებობდა. ინფორმაცია მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან აქტივების შესახებ მოცემულია მე-10 შენიშვნაში.

7. ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები და ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები

	2021	2020
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებაზე წმინდა საკურსო ზარალი	(4)	(7)
	-	(791)
სულ ფინანსური ხარჯები	(4)	(798)
საბანკო ანაზღაურება და მიმდინარე ანგარიშებზე საპროცენტო შემოსავალი (მე-12 შენიშვნა)	327	297
საპროცენტო შემოსავალი საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირზე გაცემული სესხიდან (მე-18 შენიშვნა)	978	1,070
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა	19	-
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით განაგარიშებული მთლიანი ფინანსური შემოსავალი	1,324	1,367

საკურსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი ძირითადად გამოწვეულია „კომპანიის“ აშშ დოლარებში გამოხატული აქტივებისა და ვალდებულებების გადაანგარიშებით. სავალუტო რისკი უფრო დაწვრილებით აღწერილია მე-15 შენიშვნაში.

8. მოგების გადასახადი

საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილებების ამოქმედების შემდეგ, 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანიამ მთლიანად შემოაბრუნა თავისი გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ბასს 12-ის „მოგების გადასახადი“ შესაბამისად, რათა გადავადებული გადასახადები შეაფასოს 0%-იანი საგადასახადო განაკვეთით, რომელიც მოქმედებს გაუნაწილებელ მოგებაზე 2017 წლის 1 იანვრიდან.

2021 წელს კომპანიამ აღიარა განაწილებულ მოგებაზე მოგების გადასახადის ხარჯი 2,647 ლარის (2020 წ.: 1,588 ლარი) ოდენობით (მე-13 შენიშვნა), კანონით დადგენილი მოგების გადასახადის 15/85-იანი განაკვეთის გამოყენებით გამოცხადებული დივიდენდის თანხაზე.

სს „ხრამჭესი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

9. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების მოძრაობა ასეთი იყო:

	მიწა	შენობა- ნაგებობები	ქარხანა და მოწყობი- ლობები	სატრანს- პორტო საშუალე- ბები	დაუმთავ- რებელი მშენებ- ლობა	სხვა	სულ
თვითღირებულება ან გადაფასებული ღირებულება							
2019 წლის 31 დეკემბერს	569	33,674	22,008	594	5,541	290	62,676
შესყიდვები	-	-	208	47	5,912	39	6,206
გასვლები	-	-	(16)	(6)	-	(1)	(23)
გადატანები	-	-	398	-	(379)	(19)	-
შედეგად მიღებული ზრდა, აღიარებული სხვა სრულ შემოსავალში	17	925	3,443	332	1,033	83	5,833
შედეგად მიღებული კლება, აღიარებული სხვა სრულ შემოსავალში	-	(5,325)	(6,945)	-	-	-	(12,270)
გადაფასების შედეგად მიღებული ზრდა, აღიარებული მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში	-	21	1,437	2	204	5	1,669
გადაფასების შედეგად მიღებული კლება, აღიარებული მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში	-	(1,865)	(3,161)	-	-	-	(5,026)
დაგროვილი ცვეთის ჩამოწერა გადაფასებისას	-	(8,646)	(6,195)	(150)	-	(91)	(15,082)
2020 წლის 31 დეკემბერს	586	18,784	11,177	819	12,311	306	43,983
შესყიდვები	-	-	366	-	2,590	25	2,981
გასვლები	-	-	(15)	-	-	-	(15)
გადატანები	-	-	10,327	-	(10,327)	-	-
2021 წლის 31 დეკემბერს	586	18,784	21,855	819	4,574	331	46,949
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება							
2019 წლის 31 დეკემბერს	-	(6,485)	(4,700)	(96)	-	(53)	(11,334)
გასვლები	-	-	4	5	-	-	9
დაგროვილი ცვეთის ჩამოწერა გადაფასებისას	-	8,646	6,195	150	-	91	15,082
ცვეთა წლის განმავლობაში	-	(2,344)	(1,823)	(118)	-	(53)	(4,338)
2020 წლის 31 დეკემბერს	-	(183)	(324)	(59)	-	(15)	(581)
გასვლები	-	-	15	-	-	-	15
ცვეთა წლის განმავლობაში	-	(729)	(1,319)	(222)	-	(48)	(2,318)
2021 წლის 31 დეკემბერს	-	(912)	(1,628)	(281)	-	(63)	(2,884)
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
2019 წლის 31 დეკემბერს	569	27,189	17,308	498	5,541	237	51,342
2020 წლის 31 დეკემბერს	586	18,601	10,853	760	12,311	291	43,402
2021 წლის 31 დეკემბერს	586	17,872	20,227	538	4,574	268	44,065

სს „ხრამჭესი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

10. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები

	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოსგან (მე-18 შენიშვნა)	2,979	6,889
სხვა მომხმარებლების სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	1	615
	2,980	7,504

სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებს პროცენტი არ ერიცხება და მათი ვადა, როგორც წესი, 30 დღეა. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ნაწილი ვადაგადაცილებულია, მაგრამ არა გაუფასურებული (მე-15 შენიშვნა). სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ანარიცხის შეფასებისთვის კომპანიამ გამოიყენა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) მომავალზე ორიენტირებული მიდგომა. ამ მეთოდის კომპანიისეული შეფასებით, ნავარაუდები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არაარსებითი იყო, შესაბამისად სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებასთან მიმართებაში ანარიცხი არ აღიარებულა.

2021 წლის განმავლობაში სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ნაშთებში მნიშვნელოვანი ცვლილება უკავშირდება საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს მიმართ სავაჭრო დებიტორული დავალიანების სასესხო მოთხოვნად უნაღდო კონვერტაციას (მე-11 შენიშვნა).

11. სასესხო მოთხოვნა

	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
მიმდინარე	2,681	-
გრძელვადიანი	6,332	4,676
	9,013	4,676

(ა) 2021 წლის 1 მარტს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს სავაჭრო დებიტორული დავალიანება 6,331 ლარის ოდენობით დაკონვერტირდა ლარში გამოხატულ პროცენტთან სესხად. სესხის დაფარვის წელია 2024, ხოლო წლიური საპროცენტო განაკვეთია 10%. ამ სესხის საბალანსო ღირებულებამ 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 6,863 ლარი შეადგინა (2020 წ.: ნული ლარი).

(ბ) 2018 წლის 1 ივნისს, საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს სავაჭრო დებიტორული დავალიანება 7,024 ლარის ოდენობით დაკონვერტირდა ლარში გამოხატულ პროცენტთან სესხად. სესხის დაფარვის წელი იყო 2021, ხოლო წლიური საპროცენტო განაკვეთია 10%. სესხზე ვრცელდებოდა საშეღავათო პერიოდი ძირ თანხაზე 2020 წლის 31 დეკემბრამდე და ასევე საშეღავათო პერიოდი პროცენტზე 2019 წლის 31 იანვრამდე. 2020 წლის ივნისში, სესხის ვადა შეიცვალა და მისი დაფარვის წელი 2022-მდე გადავიდა. ამ სესხის საბალანსო ღირებულებამ 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 2,150 ლარი შეადგინა (2020 წ.: 4,676 ლარი).

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სასესხო მოთხოვნების ანარიცხის შეფასებისთვის კომპანიამ გამოიყენა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მომავალზე ორიენტირებული მიდგომა. ამ მეთოდის კომპანიისეული შეფასებით, ნავარაუდები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არაარსებითი იყო, შესაბამისად საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს სასესხო მოთხოვნებთან მიმართებაში ანარიცხი არ აღიარებულა.

სს „ხრამჭესი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

12. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში	6,072	1,221

ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე დარიცხულმა პროცენტმა 2021 წელს 324 ლარი შეადგინა (2020 წ.: 297 ლარი).

13. კაპიტალი

(ა) გამოშვებული კაპიტალი

2021 წლისა და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას ჰქონდა 3,447,238 ავტორიზებული და გამოშვებული აქცია, თითოეულის ღირებულებით 0,001 ლარი. 2021 წლისა და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აქციების 100%-ის მფლობელია „გარდაბანი ჰოლდინგი ბივი“.

(ბ) დივიდენდები

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, კომპანიას შეუძლია წმინდა მოგებიდან დივიდენდების გამოცხადება. კომპანიის ზოგიერთი გაუნაწილებელი მოგება მიღებულია 2011 წლის 1 იანვარს ფასს-ზე გადასვლის დროს ძირითადი საშუალებების გადაფასებით. საქართველოს კანონში არაფერია ნათქვამი კომპანიის უფლებაზე, გაანაწილოს ასეთი რეზერვები დივიდენდების სახით.

2021 წლის განმავლობაში, კომპანიამ გამოაცხადა 15,000 ლარის ოდენობით დივიდენდები (2020 წ.: 9,000 ლარი), საიდანაც 8,200 ლარი (2020 წ.: 9,000 ლარი) ანგარიშგების თარიღისთვის ნაღდი ფულის სახით იქნა გადახდილი, ხოლო 6,200 ლარი (2020 წ.: ნული) აღიარდა გადასახდელ დივიდენტად ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში). დივიდენდმა ერთ აქციაზე შეადგინა 4,35 ლარი (2,61 ლარი).

14. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
დაკავშირებული მხარისთვის გადასახდელი მართვის მომსახურების გასამრჯელო (მე-18 შენიშვნა)	4,036	4,271
დაკავშირებული მხარისთვის გადასახდელი ტექნიკური მომსახურების გასამრჯელო (მე-18 შენიშვნა)	1,155	1,222
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება მომწოდებლების მიმართ	133	105
სხვა კრედიტორული დავალიანება	254	50
	5,578	5,647

ზემოთ მოცემული ფინანსური ვალდებულებების პირობები:

- ▶ მომწოდებლების მიმართ სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება უპროცენტოა და, ჩვეულებრივ, 30 დღეში იფარება;
- ▶ დაკავშირებული მხარეების მიმართ კრედიტორული დავალიანება გამოწვეულია 2011 წლამდე შესრულებული გარიგებებით, რომლებიც არის ვადაგადაცილებული, მაგრამ გადაუხდელი, რადგან დაკავშირებულ მხარეა არ მოუთხოვია მისი დაფარვა;
- ▶ სავაჭრო დავალიანება მიმწოდებლების მიმართ და სხვა ვალდებულებები ძირითადად აშშ დოლარშია გამოხატული.

სს „ხრამჭესი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

15. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა

მიმოხილვა

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია კომპანიის კაპიტალური და საოპერაციო ხარჯების დაფინანსება. კომპანიას აქვს პირდაპირ თავისი ოპერაციებიდან მიღებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები და ნაღდი ფული მიმდინარე ანგარიშებზე.

კომპანიის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები.

კომპანია არის საბოლოო მშობელი კომპანიის მიერ კონტროლირებული დიდი ჯგუფის ნაწილი. ფინანსური რისკების უმეტესი ნაწილი იმართება და კონტროლდება საბოლოო მშობელი კომპანიის დონეზე. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები კომპანიას საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების მიმართ აქვს. ფინანსური რისკების მართვის მიზანია კომპანიის ყოველდღიური ოპერაციების შესრულების უზრუნველყოფა, ოპერაციებიდან საკმარისი ნაღდი ფულის მიღება, რომ დააფინანსოს საოპერაციო და მიმდინარე კაპიტალური დანახარჯები და სასესხო ვალდებულებები შესაძლებელი მიმართ.

(ა) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით კომპანიას ფინანსური ზარალი მიადგება. კომპანიას საკრედიტო რისკი ემუქრება საოპერაციო საქმიანობის (ძირითადად სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები) და ფინანსური საქმიანობის ნაწილში, ასევე ბანკებში განთავსებული ანაზრებიდან გამომდინარე.

კომპანიას აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია ორ კლიენტზე (ორივე საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმო) - სს „თელასი“ და შპს „თბილისის ელექტრომიწოდებელი კომპანია“. სს „თელასის“ სასესხო მოთხოვნის და სავაჭრო დებიტორული დავალიანების მთლიანი თანხა 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შესაბამისად შეადგენდა 9,013 ლარს და ნულ ლარს (2020 წლის 31 დეკემბერს: 4,676 ლარი და 6,889 ლარი). შპს „თბილისის ელექტრომიწოდებელი კომპანიის“ სავაჭრო დებიტორული დავალიანების მთლიანმა თანხამ 2021 წლის 31 დეკემბერს 2,979 ლარი შეადგინა (2020 წლის 31 დეკემბერს: ნული ლარი). 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით რომელიმე ამ კომპანიის სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ვადაგადაცილებას ადგილი არ ჰქონია (2020 წლის 31 დეკემბერს: 2,562 ლარი 31-120 დღით იყო ვადაგადაცილებული, ხოლო 2,722 ლარი - 121-210 დღით). 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს „თელასს“ ჰქონდა ვადაგადაცილებული პროცენტი სასესხო მოთხოვნაზე კომპანიის მიმართ 531 ლარის ოდენობით (2020 წლის 31 დეკემბერს: ნული).

ამ ჯგუფის შიგნით ვადაგადაცილებული ნაშთების და სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების დაფარვას მართავს საბოლოო მშობელი კომპანია, ჯგუფში ფულადი რესურსების საჭიროების, და არა ინსტრუმენტების ვადიანობის მიხედვით. ხელმძღვანელობის აზრით, სს „თელასი“ და შპს „თბილისის ელექტრომიწოდებელი კომპანია“ გადახდისუნარიანი საწარმოებია და დამატებითი ფულადი სახსრების საჭიროების შემთხვევაში შესაძლებელი იქნება ვადადამდგარი თანხების ამოღება, შესაბამისად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არაარსებითად ჩაითვალება და მათგან მისაღებ თანხებზე ანარიცხი არ გაკეთებულა.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მთლიანად საერთაშორისო საკრედიტო რეიტინგის მქონე სამ უმსხვილეს ქართულ ბანკშია განთავსებული. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები არც გაუფასურებულია და არც ვადაგადაცილებული.

სს „ხრამჭესი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

15. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ა) საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ოდენობა საანგარიშგებო თარიღისთვის:

	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (მე-10 შენიშვნა)	2,980	7,504
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (მე-12 შენიშვნა)	6,072	1,221
სესხებზე მისაღები გადახდები (შენიშვნა 11)	9,013	4,676
	18,065	13,401

(ბ) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანიას გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა რომელიმე ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ კომპანიის მიდგომაა, შეძლებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადამოსული ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და კომპანიის რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

ლიკვიდურობის რისკის გონივრული მართვა გულისხმობს საკმარისი რაოდენობის ფულადი სახსრების შენარჩუნებას და დაფინანსების ხელმისაწვდომობას საკმარისი საკრედიტო თანხების საშუალებით. კომპანიას მიმდინარე ვალდებულებები ძირითადად დაკავშირებული მხარეების მიმართ აქვს და მიმდინარე აქტივებიც დაკავშირებული მხარეებისგან აქვს მისაღები. ამიტომ კომპანიის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ეს ანიჭებს კომპანიას საკმარის მოქნილობას ვალდებულებების დაფარვის / აქტივების მიღების ვადებთან მიმართებით, რაც აუცილებელია მომავალში ბიზნესის ადეკვატური ლიკვიდურობის უზრუნველსაყოფად. ანგარიშგების თარიღის მდგომარეობით, კომპანიის მიმდინარე აქტივებმა მის მიმდინარე ვალდებულებებს გადააჭარბა.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მოცემულია კომპანიის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არადისკონტირებული გადახდების საფუძველზე:

2021 წლის 31 დეკემბერი	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკ- რულებო ფულადი ნაკადები	მოთხოვ- ნამდე	0-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე
ფინანსური ვალდებულებები						
საიჯარო ვალდებულებები	24	27	-	7	20	-
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (მე-14 შენიშვნა)	5,578	5,578	5,191	386	-	-
გადასახდელი დივიდენდები (13 შენიშვნა)	6,800	6,800	-	6,800	-	-
	12,402	12,405	5,191	7,193	20	-

სს „ხრამჭესი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

15. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ბ) ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბერი	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები	მოთხოვ-ნამდე	0-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე
ფინანსური ვალდებულებები						
საიჯარო ვალდებულებები	46	53	-	7	20	26
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (მე-14 შენიშვნა)	5,647	5,647	5,491	156	-	-
	5,693	5,700	5,491	163	20	26

(გ) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამომავლო ფულადი ნაკადების სამართლიანი ღირებულება ცვალებადი იქნება საბაზრო ფასების მერყეობის გამო. საბაზრო ფასები ორი ტიპის რისკს შეიცავს: საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სავალუტო რისკს. ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებზეც საბაზრო რისკები მოქმედებს, მოიცავს სესხებს ბანკში.

ქვემოთ წარმოდგენილი მგრძობელობის ანალიზები მოცემულია 2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. მგრძობელობის ანალიზი მომზადებულია იმ საფუძველზე, რომ წმინდა ვალის ოდენობა, სესხის განაკვეთის პროფილი და ფინანსური ინსტრუმენტების პროპორციული წილი უცხოურ ვალუტებში მუდმივია.

კომპანიას აქვს საპროცენტო განაკვეთის რისკი იმის გამო, რომ ყველა მის ფინანსურ აქტივსა და ვალდებულებას ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი აქვს.

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსის მერყეობის გამო. კომპანიისთვის დამახასიათებელი სავალუტო რისკი ძირითადად უკავშირდება უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ ფინანსურ ვალდებულებებს.

კომპანია არ ახდენს გაცვლითი კურსის რისკის წინააღმდეგ ჰეჯირებას. ქვემოთ პირობითი თანხებით მოცემულია კომპანიის სავალუტო რისკები:

	აშშ დოლარში გამოხატული	
	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	(5,191)	(5,491)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	982	132
რისკის ნეტო ოდენობა	(4,209)	(5,359)

სს „ხრამჭესი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

15. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(გ) საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

აშშ დოლართან მიმართებაში ლარის გამყარება/გაუფასურება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოგების ან ზარალის ქვემოთ წარმოდგენილ თანხებს შემდეგნაირად გავრდიდა/(შეამცირებდა), ანალიზი ეყრდნობა სავალუტო კურსების მერყეობას, რომელიც კომპანიის აზრით მოსალოდნელი იყო ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის. ანალიზი ეფუძნება დაშვებას, რომ ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივი რჩება.

	გამყარება	გაუფასურება
2021 წლის 31 დეკემბერი		
აშშ დოლარი (20%-იანი ცვლილება)	842	(842)
2020 წლის 31 დეკემბერი		
აშშ დოლარი (20%-იანი ცვლილება)	1,072	(1,072)

(დ) სამართლიანი ღირებულებები

კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების ანალიზი შესაძლებელია შემდეგნაირად:

	დონე	2021 წლის 31 დეკემბერი		2020 წლის 31 დეკემბერი	
		საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
ფინანსური აქტივები					
სავაჭრო დებიტორული დავალიანება (მე-10 შენიშვნა)	დონე 2	2,980	2,980	7,504	7,504
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (მე-12 შენიშვნა)	დონე 1	6,072	6,072	1,221	1,221
სესხებზე მისაღები გადახდები (შენიშვნა 11)	დონე 3	9,013	9,013	4,676	4,676
ფინანსური ვალდებულებები					
საიჯარო ვალდებულებები	დონე 3	24	24	46	46
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (მე-14 შენიშვნა)	დონე 2	5,578	5,578	5,647	5,647

სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული იყო შემდეგი მეთოდები და დაშვებები:

- ▶ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების, სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანების და სავაჭრო დებიტორული დავალიანების სამართლიანი ღირებულება დაახლოებით ტოლია მათი საბალანსო ღირებულებისა, ამ ინსტრუმენტების დაფარვის მოკლე ვადის გამო;
- ▶ სასესხო მოთხოვნების და საიჯარო ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით მოქმედ ბაზარზე საანგარიშო თარიღისათვის არსებული განაკვეთების გამოყენებით.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები იზღუდება გადაფასების მოდელის გამოყენებით შეფასებული ძირითადი საშუალებებით და სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მე-3 დონეს განეკუთვნება.

(ე) კაპიტალის მართვა

კომპანიას არ აქვს კაპიტალის მართვის ოფიციალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს კაპიტალის საკმარისი ბაზის შენარჩუნებას (განისაზღვრება კომპანიის ფასს სტანდარტების მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული კაპიტალის თანხის საფუძველზე), რომ დააკმაყოფილოს კომპანიის საოპერაციო და სტრატეგიული მიზნები.

სს „ხრამჭესი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

16. პირობითი ვალდებულებები

საგადასახადო გარემო

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხშირია საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ხშირად ბუნდოვანი და ურთიერთსაწინააღმდეგოა და სხვადასხვაგვარად შეიძლება იქნეს გაგებული. თუ იმ წლის ბოლოდან, რომელშიც საგადასახადო კანონმდებლობა დაირღვა, ექვსი წელია გასული, საგადასახადო ორგანოებს არ აქვთ უფლება დააკისრონ დამატებითი გადასახადები, ჯარიმა ან საურავი.

ამ გარემოებებმა შეიძლება დამატებითი საგადასახადო რისკები შექმნან საქართველოში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. მაგრამ შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაცია შეიძლება განსხვავდებოდეს კომპანიის ინტერპრეტაციისგან და თუ ისინი შეძლებენ თავიანთი ინტერპრეტაციის განხორციელებას, ამას შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდეს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის ხელმძღვანელობა აფასებს თავის საგადასახადო პოზიციას და განიხილავს იმ გარიგებებს, რომლებიც შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენონ საგადასახადო ორგანოებმა. როდესაც არსებობს ვარაუდი, რომ ამგვარი გამოწვევის შედეგად წარმოიშვება დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, კომპანია აღიარებს ანარიცხს მის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

17. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

(i) გარიგებები ხელმძღვანელობასთან

კომპანიის ხელმძღვანელი გუნდის წევრებმა 2021 წლის განმავლობაში 199 ლარის ოდენობის ანაზღაურება მიიღეს (2020 წ.: 129 ლარი), რაც ასახულია ხელფასებში, ბონუსებსა და დაქირავებულ მუშაკთა გასამრჯელოებში.

(ii) შემოსავალი

	გაყიდვები დაკავშირებულ მხარეებზე 2021 წ.	გაყიდვები დაკავშირებულ მხარეებზე 2020 წ.	მოთხოვნები დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	მოთხოვნები დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის
ელექტროენერჯის გაყიდვა საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირები (მე-6 და მე-10 შენიშვნები)	17,316	8,851	2,979	6,889

გაყიდვები ხდება სემეკის მიერ დამტკიცებული ტარიფებით.

სს „ხრამჭესი I“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

(iii) სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები		
მართვის მომსახურების გასამრჯელო (მე-14 შენიშვნა)	4,036	4,270
ტექნიკური მომსახურების გასამრჯელო (მე-14 შენიშვნა)	1,155	1,222
	5,191	5,492

(iv) გაცემული სესხები

მთლიანი სასესხო მოთხოვნის ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 9,013 ლარს (2020 წლის 31 დეკემბერს: 4,676 ლარი). 2021 წლის საპროცენტო შემოსავალმა შეადგინა 978 ლარი (2020 წ.: 1,070 ლარი).

18. ანგარიშგების წარდგენის თარიღის შემდგომი მოვლენები

2022 წლის 31 იანვარს მშობელმა კომპანიამ მიიღო 2021 წელს გამოცხადებული დივიდენდების თანხის ცვლილების გადაწყვეტილება - 15,000 ლარიდან (აქციაზე 4,35 ლარი) (მე-13 შენიშვნა) 8,200 ლარამდე (აქციაზე 2,38 ლარი). შედეგად, 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის 6,800 ლარის ოდენობით გადასახდელი დივიდენდის ვალდებულება გაუქმდა.